

लागू मिति: २०७३।०८।०९
पहिलो संशोधन: २०७३।१०।४
दोस्रो संशोधन: २०७३।१२।२७
तेस्रो संशोधन: २०७९।०५।०५
चौथो संशोधन: २०८०।०४।०५

धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३

प्रस्तावना: सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्रको खरिद प्रक्रियालाई स्वच्छ, पारदर्शी, छिटो छरितो तथा मितव्ययी बनाउन आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,
धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल धितोपत्र बोर्डले यो निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद -१ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस निर्देशिकाको नाम “धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३” रहेको छ ।
(२) यो निर्देशिका बोर्डले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी तोकेको स्थानमा सोही सूचनामा तोकिएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-
(क) “ऐन” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्भन्नु पर्छ ।
(ख) “खाता” भन्नाले सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र खरिदको लागि दरखास्त दिने लगानीकर्ताको नाममा बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको^१चलती, कल वा बचत खाता सम्भन्नु पर्छ ।
(ग) “नियमावली” भन्नाले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ सम्भन्नु पर्छ ।
(घ) “निष्काशनकर्ता कम्पनी” भन्नाले ऐन तथा नियमावली बमोजिम धितोपत्र निष्काशन गर्न इजाजतप्राप्त कम्पनी वा संगठित संस्था सम्भन्नु पर्छ ।
(ङ) “धितोपत्र निष्काशन” भन्नाले नियमावलीको नियम ७ बमोजिम सर्वसाधारणको लागि गरिने प्राथमिक धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले धितोपत्रको हकप्रद निष्काशन र थप सार्वजनिक निष्काशन (फर्दर पब्लिक इश्यू) समेतलाई जनाउँछ ।
(च) “निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धक” भन्नाले धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ को नियम १६ को खण्ड (क) बमोजिमको कार्य गर्न अनुमति प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्भन्नु पर्छ ।
(छ) “बैंक वा वित्तीय संस्था” भन्नाले सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र खरिदको लागि दरखास्त संकलन गर्न दफा ५ बमोजिम बोर्डबाट अनुमति प्राप्त गरेको बैंक वा वित्तीय संस्था सम्भन्नु पर्छ ।
(ज) “लगानीकर्ता” भन्नाले सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र खरिद गर्न दरखास्त दिने व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद- २

अनुमती सम्बन्धी व्यवस्था

३. **अनुमति लिनु पर्ने :** (१) धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको धितोपत्र खरिदका लागि आफ्नो बैंक वा वित्तीय संस्थामा खाता रहेका व्यक्ति वा संस्थाबाट दरखास्त संकलनको काम गर्न चाहने बैंक वा वित्तीय संस्थाले त्यस्तो कार्य गर्नको लागि बोर्डबाट अनुमति लिनु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति लिन चाहने बैंक वा वित्तीय संस्थाले निवेदन दस्तुर वापत पाँच हजार रुपैयाँ सहित देहायका कागजात संलग्न गरी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ :-
(क) कम्पनी दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि,
(ख) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट वित्तीय कारोबार गर्न प्राप्त इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
(ग) धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्यको लागि बोर्डबाट अनुमति लिने सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय ।

^१ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

४. **योग्यता:** (१) दफा ३ बमोजिम अनुमतिका लागि निवेदन दिन चाहने बैंक वा वित्तीय संस्थाको देहाय बमोजिमको योग्यता भएको हुनु पर्नेछ :-
- (क) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ^२ “क” वा “ख” वा “ग” वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको न्यूनतम चुक्ता पूँजी कायम गरेको,
- (ख) प्रति शेयर चुक्ता पूँजी भन्दा प्रति शेयर नेटवर्थ बढी भएको,
- (ग)^३.....
- (घ)^४.....
- (ङ) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट समस्याग्रस्त घोषणा भएको भए त्यसको फुकुवा भएको तीन वर्ष पूरा भएको,
- (च)^५.....
- (छ) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गरी सूचीकृत भएको,
- (ज) बैंक वा वित्तीय संस्थाको प्रबन्धपत्र वा नियमावलीमा धितोपत्र खरिदको दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था उल्लेख भएको ।
- तर प्रबन्धपत्र वा नियमावलीमा उक्त व्यवस्था नभए पनि यो निर्देशिका प्रारम्भ भएको एक वर्षसम्म यस निर्देशिका बमोजिम धितोपत्र खरिदको दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न अनुमती दिन बाधा पुग्ने छैन ।
- (२) बोर्डले आवश्यकता अनुसार उपदफा (१) मा उल्लिखित योग्यतामा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।
- ^६ (३) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पचास प्रतिशतभन्दा बढी सरकारी स्वामित्व रहेको वाणिज्य बैंकको हकमा खण्ड (छ) को व्यवस्था लागू हुने छैन ।
५. **अनुमति प्रदान गर्ने :** (१) दफा ३ बमोजिम बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट पर्न आएको निवेदन तथा सो साथ संलग्न कागजात उपर बोर्डले जाँचबुझ गर्दा दफा ४ बमोजिमको योग्यता पूरा भएको तथा यस निर्देशिका बमोजिमको अन्य शर्त पूरा भएको देखिएमा धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थालाई अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा अनुमति प्रदान गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति प्रदान गर्दा पच्चीस हजार रुपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ । त्यस्तो दस्तुर सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले बोर्डले तोकिएको खातामा जम्मा गरी त्यसको सक्कल भौचर बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
६. **अनुमतिको अवधि र नवीकरण :** (१) दफा ५ बमोजिम प्रदान गरिएको अनुमति एक आर्थिक वर्षको लागि बहाल रहनेछ । त्यस्तो अनुमति प्रत्येक वर्ष नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।
- ^७ (२) दफा ५ बमोजिम अनुमति प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र नवीकरणको लागि अनुसूची - ३ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर बोर्डले जाँचबुझ गर्दा निवेदक बैंक तथा वित्तीय संस्थाको यस निर्देशिका बमोजिम अनुमतिप्राप्त गर्नको लागि चाहिने योग्यता र शर्त पूरा भएको देखिएमा अनुमति नवीकरण दस्तुर बापत पच्चीस हजार रुपैयाँ लिई बोर्डले अर्को एक आर्थिक वर्षको लागि अनुमति नवीकरण गरिदिनेछ ।
- ^८ (४) उपदफा (३) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन नदिएमा उपदफा (२) बमोजिम म्याद समाप्त भएको तीन महिनासम्म नवीकरण दस्तुरको पच्चिस प्रतिशत जरिवाना तिरी त्यस्तो अनुमति नवीकरण गराउन सकिनेछ ।

^२ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

^३ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८० द्वारा भिकिएको ।

^४ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८० द्वारा भिकिएको ।

^५ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा भिकिएको ।

^६ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा थप ।

^७ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८० द्वारा संशोधन ।

^८ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८० द्वारा थप ।

- ९ (५) उपदफा (४) बमोजिमको म्यादभित्र पनि त्यस्तो अनुमति नवीकरण नगराउने बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अनुमति बोर्डले खारेज गरी सोको सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।
७. **अनुमतिको निलम्बन तथा खारेजी** : (१) देहायको अवस्थामा धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको धितोपत्र खरिदका लागि दरखास्त संकलन गर्न बैंक वा वित्तीय संस्थालाई बोर्डले दफा ५ बमोजिम प्रदान गरेको अनुमतिको निलम्बन गर्न सक्नेछ : -
- (क) घाटामा सञ्चालन हुन गएमा,
(ख) निष्क्रिय कर्जा पाँच प्रतिशत भन्दा बढी हुन गएमा ।
- (२) देहायको अवस्थामा धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको धितोपत्र खरिदका लागि दरखास्त संकलन गर्न बैंक वा वित्तीय संस्थालाई बोर्डले दफा ५ बमोजिम प्रदान गरेको अनुमतिको खारेज गर्न सक्नेछ :-
- (क) बैंक वा वित्तीय संस्थाको उपदफा (१) मा उल्लेख भए बाहेक दफा ४ बमोजिमको योग्यता कायम नरहेमा,
(ख) अनुमति प्राप्त बैंक वा वित्तीय संस्थाले ऐन, नियमावली वा यस निर्देशिकाको पालना नगरेमा ।
- (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम अनुमति निलम्बन वा खारेज गर्नु अघि त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने उचित मौका दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बोर्डले दिएको निर्देशन अनुसार तोकिएको म्यादभित्र दफा ४ बमोजिमको योग्यता कायम राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेमा त्यस्तो समयावधिसम्म बोर्डले त्यस्तो बैंक वा वित्तीय संस्थाको अनुमति कायमै राख्न सक्नेछ ।
८. **सूची सार्वजनिक गर्नु पर्ने** : ^{१०}(१) बोर्डले दफा ५ बमोजिम अनुमति प्रदान गरेका बैंक वा वित्तीय संस्थाको अद्यावधिक सूची तयार गरी समय समयमा राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिका र आफ्नो वेबसाईट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।
- ^{११}(२) बोर्डबाट अनुमति प्राप्त बैंक वा वित्तीय संस्थाले आफूले सेवा प्रदान गर्ने शाखा कार्यालयको नाम, ठेगाना, सम्पर्क अधिकृत, टेलिफोन नम्बर राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशित गरी आफ्नो वेब साईट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

धितोपत्र खरिद दरखास्त सम्बन्धी व्यवस्था

९. **दरखास्त संकलन गर्न सक्ने**: (१) बैंक वा वित्तीय संस्थाले कुनै संगठित संस्थाको धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशन हुँदाका बखत त्यस्तो धितोपत्र खरिद गर्न इच्छुक आफ्नो बैंक वा वित्तीय संस्थामा खाता भएको लगानीकर्ताको दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न सक्नेछन् ।
- ^{१२}(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अनुमति प्राप्त बैंक वा वित्तीय संस्था तथा सम्बन्धित शाखा कार्यालयले अनुसूची-४ बमोजिमको विवरण सहितको दरखास्त फारम तयार गरी लगानीकर्तालाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट यस्तो दरखास्त फारम वेबसाईट मार्फत समेत उपलब्ध गराउन सकिनेछ । लगानीकर्ताले दरखास्त दिँदा आफ्नो खाता रहेको बैंक वा वित्तीय संस्थामा मात्र दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम दरखास्त पर्न आएमा सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले त्यस्तो दरखास्त फारम बुझिलिई सम्बन्धित लगानीकर्ता लाई अनुसूची-४ बमोजिमको निस्सा दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त संकलन गर्ने प्रयोजनको लागि बैंक वा वित्तीय संस्थाले विद्युतीय प्रणाली (अनलाइन सिस्टम) को समेत प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।
१०. **रकम रोक्का तथा दरखास्त फारम स्थानान्तरण गर्ने**: (१) दफा ९ बमोजिम धितोपत्र खरिदका लागि प्राप्त हुन आएका दरखास्त उपर जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखिएमा सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले त्यस्ता लगानीकर्ताको खातामा रहेको रकममध्ये निजले दरखास्तमा माग गरे बमोजिमको धितोपत्र खरिदको लागि लाग्ने रकम धितोपत्रको बाँडफाँट (शेयर एलटमेन्ट) कार्य सम्पन्न नभएसम्म भिक्न नपाउने गरी तुरुन्त रोक्का राख्नु पर्नेछ ।

^९ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८० द्वारा थप ।

^{१०} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{११} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{१२} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

१३ स्पष्टीकरण : “खातामा रहेको रकम” भन्नाले लगानीकर्ताको खातामा रहेको ऋण वा ओभर ड्राफ्ट बाहेकको रकमलाई जनाउँछ ।

(२)^{१४} दफा ९ बमोजिमको दरखास्त संकलन गर्ने बैंक वा वित्तीय संस्थाले अनुसूची-५ बमोजिमको संक्षिप्त विवरण विद्युतीय माध्यमबाट दैनिक रुपमा र अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा भरिएको विस्तृत विवरण काठमाडौं उपत्यका भित्रको हकमा पाँच कार्य दिनभित्र र काठमाडौं उपत्यका बाहिरको हकमा दश कार्यदिन भित्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकलाई पठाउनु पर्नेछ । यस्तो विवरण पेश गर्दा प्रणालीगत प्रतिवेदन (सिस्टम कन्फर्मेशन रिपोर्ट)को रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३)^{१५} बैंक तथा वित्तीय संस्थाले दर्ता हुन आएका सम्पूर्ण दरखास्तहरु धितोपत्रको बिक्री बन्द भएको मितिले एक महिना भित्र सम्बन्धित निष्काशनकर्ता कम्पनीमा पठाउनु पर्नेछ ।

१५११.

दरखास्तको जाँचबुझ: (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दफा १० को उपदफा (२) बमोजिम बैंक वा वित्तीय संस्थाबाट प्राप्त धितोपत्र खरिद सम्बन्धी दरखास्तको आवश्यक जाँचबुझ तथा हितग्राही खाता रुजु गर्नु पर्नेछ । यस प्रकार कागजात तथा विवरणको आवश्यक जाँचबुझ तथा हितग्राही खाता रुजु गर्ने कार्य सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले समेत गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त जाँचबुझ तथा हितग्राही खाता रुजु गर्ने प्रयोजनको लागि धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवा प्रदायकले निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक वा सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आवश्यक विद्युतीय कारोबार सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

^{१६}(३) धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा प्रदायकले उपदफा (२) बमोजिमको सुविधा उपलब्ध गराए बापत निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले प्रति दरखास्त बापत एक रुपैयाँका दरले शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

१२.

दरखास्त रद्द गर्ने : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले देहायको अवस्थामा दरखास्त रद्द गर्नेछ :-

(क) दफा ५ बमोजिम जाँचबुझ गर्दा एउटै लगानीकर्ताको नाममा एकभन्दा बढी दरखास्त दर्ता हुन आएको कुरा प्रमाणित भएमा,

(ख) दरखास्त फारममा गलत विवरण भरेको वा उल्लेख गर्नु पर्ने सम्पूर्ण विवरण उल्लेख नगरेको वा भरेको नपाइएमा,

(ग) धितोपत्र खरिदको लागि दरखास्त दिँदाको अवस्थामा वा दरखास्त दिई सकेपछि खरिद गरेको धितोपत्र बापतको रकम भुक्तानी नहुँदै प्रचलित कानून बमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारी वा निकायबाट लगानीकर्ताको खाता रोक्का राख्ने आदेश प्राप्त भएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त रद्द गरिएको जानकारी सम्बन्धित लगानीकर्तालाई गराई धितोपत्र खरिदको प्रयोजनको लागि रोक्का राखिएको निजको खाताको रकम तुरुन्तै फुकुवा गरि दिनु पर्नेछ ।

१३.

धितोपत्रको बाँडफाँटको जानकारी दिनु पर्ने : (१) दफा ११ बमोजिम दरखास्तको जाँचबुझ कार्य सम्पन्न भएपछि धितोपत्र बाँडफाँट निर्देशिका, २०६८ अनुसार धितोपत्रको बाँडफाँट गर्नु पर्नेछ र त्यसरी धितोपत्रको बाँडफाँट भएको जानकारी सम्बन्धित लगानीकर्तालाई एकमुष्ट वा व्यक्तिगत रुपमा गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँट भएको जानकारी गराउँदा वेबसाईट मार्फत दिनु पर्नेछ र त्यस्तो जानकारी लगानीकर्ताले दरखास्त फारममा उल्लेख गरेको ईमेल ठेगानामा ईमेल गरी वा मोबाइल नम्बरमा एसएमएस पठाई गराउन सकिनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (१) बमोजिम धितोपत्र बाँडफाँट गर्नु पूर्व अख्तियार प्राप्त निकायबाट कुनै लगानीकर्ताको खाता रोक्का राख्न आदेश वा निर्देशन प्राप्त भएमा

^{१३} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{१४} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ द्वारा थप ।

^{१५} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{१६} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन), २०७९ द्वारा संशोधित ।

सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले त्यस्तो आदेश वा निर्देशन अनुसार सम्बन्धित लगानीकर्ताको खाता रोक्का गरी त्यसको जानकारी तुरुन्त निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम कुनै लगानीकर्ताको खाता रोक्का राखेको जानकारी प्राप्त भएमा त्यस्तो लगानीकर्ताको दरखास्त निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले बाँडफाँटमा समावेश गर्नु हुँदैन । त्यसरी दरखास्त बाँडफाँटमा समावेश नगरिएको व्यहोराको जानकारी सम्बन्धित लगानीकर्तालाई दिनु पर्नेछ ।

१४. **रकम स्थानान्तरण तथा धितोपत्र जम्मा:** (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दफा १३ बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँट गर्ने कार्य सम्पन्न भएको भोलिपल्ट प्रत्येक लगानीकर्ताले प्राप्त गरेको धितोपत्रको संख्या बमोजिमको रकम त्यस्तो लगानीकर्ताको खाताबाट तीन कार्य दिनभित्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको खातामा स्थानान्तरण(ट्रान्सफर) गरिदिन सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थालाई अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा सूचना पठाउनु पर्नेछ ।

^{१७}(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्राप्त भएको तीन कार्य दिनभित्र सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाले दफा १० बमोजिम रोक्का राखेको रकममध्ये सम्बन्धित लगानीकर्तालाई बाँडफाँटमा परेको धितोपत्र वापतको रकम अनिवार्य रूपमा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको खातामा हस्तान्तरण (ट्रान्सफर) गरी दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम आफ्नो खातामा रकम जम्मा भएको दुई कार्य दिनभित्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले सम्बन्धित धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको खातामा त्यस्तो रकम स्थानान्तरण (ट्रान्सफर) गरिदिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको खातामा रकम जम्मा भएको सात कार्य दिनभित्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दफा १३ बमोजिम बाँडफाँट भएको अभौतिकृत धितोपत्र सम्बन्धित लगानीकर्ताको हितग्राही खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१५. **खाता फुकुवा गरिदिने:** (१) दफा १३ बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँट गर्दा धितोपत्र नपर्ने लगानीकर्ताको धितोपत्र खरिदको आवेदन/निवेदन बमोजिम रोक्का राखेको खाताको रकम दफा १४ को उपदफा (१) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएपछि बढीमा तीन कार्य दिनभित्र फुकुवा गर्नु पर्नेछ ।

(२) दफा १३ बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँट गर्दा धितोपत्र पर्ने लगानीकर्ताको खाताबाट निजलाई बाँडफाँटमा परेको धितोपत्र वापत दफा १४ को उपदफा(२)बमोजिम रकम निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको खातामा स्थानान्तरण (ट्रान्सफर) गरेपछि बाँकी रकम फुकुवा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

विविध

१६. **सेवा शुल्क लिन सक्ने:** ^{१८}(१) बैंक वा वित्तीय संस्थाले यस निर्देशिका बमोजिम धितोपत्र खरिद सम्बन्धी सुविधा उपलब्ध गराए वापत बढीमा पाँच रुपैयाँ सेवा शुल्क लिन सक्नेछ ।

(२) बैंक वा वित्तीय संस्थाले दफा ९ बमोजिम दरखास्त संकलन शुरु गर्नु भन्दा ^{१९}कम्तीमा तीन दिन अघि उपदफा (१) बमोजिम लिन शुल्कको बारेमा आफ्नो कार्यालयको सूचना पाटी, वेबसाईट वा राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रपत्रिका मार्फत सर्वसाधारणलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

^{२०}(३) बैंक वा वित्तीय संस्थाले निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकलाई प्रति दरखास्त दुई रुपैया धितोपत्र बिक्री बन्द भएको मितिले एक महिनाभित्र बुझाउनु पर्नेछ ।

१७. **विवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने :** (१) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सेवा प्रदान गर्ने शाखा थप गरेमा, हेरफेर गरेमा वा सम्पर्क अधिकृत परिवर्तन भएमा त्यसको विवरण सहितको जानकारी तुरुन्त बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) बैंक वा वित्तीय संस्थाले यस निर्देशिका बमोजिमको कार्यसंग सम्बन्धित बोर्डले समय समयमा माग गरेको सूचना, जानकारी वा आवश्यक अन्य विवरण बोर्डले माग गरेको अवधिभित्र बोर्डलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१८. **बोर्डले निर्देशन दिन सक्ने :** यस निर्देशिकाको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा बोर्डले बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । त्यसरी बोर्डले दिएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

^{१७} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ संशोधित ।

^{१८} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{१९} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन), २०७३ द्वारा संशोधित ।

^{२०} धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन), २०७९ द्वारा संशोधित ।

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन गर्न अनुमतिका लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड ।
.....

विषय: धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन गर्न अनुमती पाउँ ।

धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ को दफा ३ बमोजिम लगानीकर्ताबाट धितोपत्र खरिदका लागि दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न इच्छा भएको र यस ..... (बैंक वा वित्तीय संस्थाको नाम) को दफा ४ बमोजिम हुनु पर्ने योग्यता समेत कायम रहेकोले धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको धितोपत्र खरिदका लागि लगानीकर्ताबाट दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्ने अनुमति पाउनको लागि यो निवेदन पेश गरिएको छ । अनुमति पाएको अवस्थामा धितोपत्र खरिदका लागि यस बैंक वा वित्तीय संस्थाका देहायका कार्यालयबाट लगानीकर्ताबाट दरखास्त संकलनको व्यवस्था मिलाउने व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।

क्र.सं	शाखा कार्यालयको नाम र ठेगाना	सम्पर्क पदाधिकारीको नाम, दर्जा र सम्पर्क नम्बर

अधिकार प्राप्त अधिकारीको नाम : .....

दस्तखत: .....

पद: .....

छाप:

संलग्न कागजातहरु:

(क) कम्पनीदर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

(ख) प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि

(ग) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट वित्तीय कारोबार गर्न प्राप्त इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

(घ) धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न बोर्डबाट स्वीकृति लिने सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

अनुसूची-२
(दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अनुमति

श्री .....

धितोपत्रको निष्काशन हुँदाका बखत लगानीकर्ताबाट दरखास्त फारम संकलन सम्बन्धी कार्य गर्नको लागि अनुमति पाउँ भनी त्यस बैंक वा वित्तीय संस्थाले दिएको निवेदन उपर कारवाही हुँदा धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ तथा देहाय बमोजिमका शर्तको अधीनमा रही धितोपत्रको निष्काशन हुँदाका बखत लगानीकर्ताको दरखास्त संकलन तथा तत् सम्बन्धी कार्य गर्न सोही निर्देशिकाको दफा ५ बमोजिम अनुमति प्रदान गरिएको छ । यो अनुमति नवीकरण गराएको अवस्थामा बाहेक एक आर्थिक वर्षको लागि मान्य हुनेछ ।

शर्तहरू:

- १.
- २.
- ३.

अधिकृत दस्तखत:

नाम:

पद:

मिति:

अनुमति नवीकरण

नवीकरण मिति

नवीकरण अवधि	नवीकरण गर्ने पदाधिकारीको			नवीकरण मिति
	नाम	दर्जा	दस्तखत	
मिति.....देखि.....सम्म				

अनुसूची-३
(दफा ६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
अनुमति नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड ।

.....

विषय: अनुमति नवीकरण गराई पाउँ ।

त्यस बोर्डबाट धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ को दफा ५ बमोजिम यस संस्थालाई प्रदान गरिएको अनुमतिको अवधि आगामी २०.....।..... देखि समाप्त हुने भएकाले अनुमति नवीकरण गरी पाउनको लागि यो निर्देशिकाको दफा ६ को उपदफा (२) बमोजिम यो निवेदन पेश गरिएको छ । अनुमतिपत्र नवीकरण वापत लाग्ने दस्तुर बोर्डले माग गरेको बखत दाखिल गरिनेछ ।

बैंक वा वित्तीय संस्थाको छापः

अधिकार प्राप्त अधिकारीको,-
दस्तखतः
नामः
पदः

२० अनुसूची- ४

(दफा ९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) दरखास्त फारममा समावेश गर्नुपर्ने न्यूनतम विवरणः

१. धितोपत्र निष्काशनकर्ता कम्पनीको नाम ।
२. आवेदकको नाम, थर, ठेगाना, नागरिकता नं., दस्तखत, सम्पर्क फोन नं., इमेल ठेगाना ।
३. नाबालक र विक्षिप्त व्यक्तिको हकमा संरक्षकको नाम, थर र नाता ।
४. संस्थाको हकमा अख्तियारी प्राप्त व्यक्तिको नाम, थर र पद ।
५. खरिद गर्न चाहेको धितोपत्रको संख्या (अंक र अक्षरमा) ।
६. खरिद गर्न चाहेको धितोपत्र वापतको रकम (अंक र अक्षरमा) ।
७. आवेदकको खाता रहेको बैंकको नाम, ठेगाना, खाता नं. र खाताको किसिम ।
८. आवेदकको हितग्राही (डिम्याट) खाता नम्बर ।

(नोट : संस्थाको हकमा धितोपत्र खरिद तथा रकम रोक्काको लागि दरखास्त दिने सम्बन्धमा दरखास्त दिन अधिकार दिइएको व्यक्तिको नाम सहितको सञ्चालक समितिको निर्णय संलग्न गर्नु पर्नेछ ।)

अनुसूची-५

(दफा १० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

श्री .....(निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको नाम तथा ठेगाना)

.....।

विषय : संक्षिप्त विवरण पेश गरेको बारे ।

तहाँको निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकत्वमा मिति २०...../...../...देखि २०...../.../...सम्म निष्काशन भएको ..... कम्पनी लिमिटेडको मिति २०...../.../.....सम्ममा संकलित धितोपत्रको विवरण देहाय अनुसार रहेको व्यहोरा अनुरोध छ ।

क्र.सं.	दरखास्त संकलन गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्था तथा शाखा कार्यालयको नाम तथा ठेगाना	संकलित दरखास्त संख्या	रोक्का राखिएको रकम रु.	सम्पर्क अधिकारीको नाम तथा फोन नं
जम्मा				

विवरण पेश गर्ने,

बैंक वा वित्तीय संस्थाको
नाम तथा ठेगाना :

अधिकारप्राप्त अधिकारीको,-

नाम :

पद :

२१ धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३ द्वारा संशोधित ।

अनुसूची-६
(दफा १० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

श्री .....

(निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको नाम तथा ठेगाना)

विषय : विस्तृत विवरण पेश गरेको बारे ।

तहाँको निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकत्वमा निष्काशन भएको ..... कम्पनी लिमिटेडको मिति २०...../...../.....देखि मिति २०...../...../.....सम्ममा संकलित धितोपत्र खरिद दरखास्तको विस्तृत विवरण देहाय अनुसार रहेको व्यहोरा अनुरोध छ । साथै यस कार्यालय र यस अन्तर्गतका शाखा कार्यालय समेतमा दर्ता हुन आएको जम्मा थान..... दरखास्तहरू यसै साथ संलग्न गरी पठाइएको छ ।

क्र. सं.	दरखास्त नं.	आवेदकको विवरण																			
		नाम	माग गरेको धितोपत्र संख्या	खरिदको लागि रोक्का राखेको रकम रु.	निक्षेप सदस्य नं.(आठ अंक)	लगानीकर्ता खाता नं.(आठ अंक)	बैंक खाता नं (यसमा बैंक खाता नं अनुसारको कोठा बनाउने)														

विवरण पेश गर्ने,-

बैंक वा वित्तीय संस्थाको नाम तथा ठेगाना :

आधिकारिक व्यक्तिको नाम :

दस्तखत :

पद :

कम्पनीको छाप :

अनुसूची-७
(दफा १४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

श्री .....

(बैंक वा वित्तीय संस्थाको नाम तथा ठेगाना)

विषय : बाँडफाँटमा परेको रकम भुक्तानी गरी बाँकी रकम फुकुवा गर्ने बारे ।

यस संस्थाको निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकबाट मिति २०...../...../..... देखि मिति २०...../...../..... सम्म निष्काशन गरिएको .....कम्पनी लिमिटेडको धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका,२०७३ अनुसार तहाँबाट मिति २०...../...../..... मा प्राप्त विस्तृत विवरण अनुसार देहाय अनुसारका निवेदकलाई देहाय बमोजिम धितोपत्र बाँडफाँट गरेको व्यहोरा जानकारी गराउदै बाँडफाँट अनुसार धितोपत्रको कुल रकम रु. .... (अक्षरेपी) ..... यस संस्थाको ..... बैंक लिमिटेडमा रहेको खाता नं ..... मा जम्मा गरिदिनु हुन र बाँकी रकम सम्बन्धित दरखास्तवालालाई फुकुवा गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।

क्र.सं.	दरखास्त नं.	आवेदकको नाम	माग धितोपत्र संख्या	धितोपत्र खरिदका लागि जम्मा गरेको रकम रु.	बाँडफाँट गरिएको धितोपत्र संख्या	धितोपत्र बापत कट्टा गर्नु पर्ने जम्मा रकम रु.	फुकुवा गर्नु पर्ने रकम रु.	बैंक खाता नं

भवदीय,

निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको नाम तथा ठेगाना:

आधिकारिक व्यक्तिको नाम :

दस्तखत :

पद :

कम्पनीको छाप :

धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८०

धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) निर्देशिका, २०७३ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल धितोपत्र बोर्डले देहायको निर्देशिका बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यो निर्देशिकाको नाम “धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०८०” रहेको छ ।
(२) यो निर्देशिका नेपाल धितोपत्र बोर्डले तोकेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) निर्देशिका, २०७३ को दफा ४ मा संशोधन:** धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) निर्देशिका, २०७३ (यस पछि “मूल निर्देशिका” भनिएको) को दफा ४ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) र (घ) हटाउने ।

३. **मूल निर्देशिकाको दफा ६ मा संशोधन :** मूल निर्देशिकाको दफा ६ को,
(१) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएकोछ:

“(२) दफा ५ बमोजिम अनुमति प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र नवीकरणको लागि अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।”
(२) उपदफा (३) पछि देहायको उपदफा (४) र उपदफा (५) थप गरिएको छ:

“(४) उपदफा (३) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन नदिएमा उपदफा (२) बमोजिम म्याद समाप्त भएको तीन महिनासम्म नवीकरण दस्तुरको पच्चिस प्रतिशत जरिवाना तिरी त्यस्तो अनुमति नवीकरण गराउन सकिनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको म्यादभित्र पनि त्यस्तो अनुमति नवीकरण नगराउने बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अनुमति बोर्डले खारेज गरी सोको सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।”